

Communicaziun a las medias

Data 27-11-2019

La Svizra è er taliana e rumantscha: in obstachel u ina schanza?

Tge piazza han il rumantsch ed il talian en Svizra? In colloqui ch'è vegni organisà da la Direcziun da dretg internaziunal public (DDIP) e da l'Uffizi federal da cultura (UFC) ha permess da discutir davart questa dumonda. A chaschun da quest colloqui èn er vegnidas tematisadas las obligaziuns da la Svizra en connex cun la ratificaziun da la Convenziun da basa dal Cussegl da l'Europa per proteger las minoritads naziunalas e da la Charta europeica da las linguas regiunalas u minoritaras. Il colloqui è vegni avert da la directura dal UFC, Isabelle Chassot, e vegni concludì cun in pled final dal cusseglier federal Ignazio Cassis, schef dal Departament federal d'affars externs (DFAE).

La communitad linguistica rumantscha e la communitad linguistica taliana èn reconuschidas da la Svizra sco minoritads naziunalas en il senn da la Convenziun da basa dal Cussegl da l'Europa per proteger las minoritads naziunalas. Ultra da quai èn il rumantsch ed il talian protegids tras la Charta europeica da las linguas regiunalas u minoritaras. Malgrà las stentas da la Confederaziun e dals chantuns pertutgads da proteger e da promover questas duas linguas, restan ellas sut squitsch. En ina societad en transfurmaziun ston vegnir prendidas mesiras adattadas per mantegnair questas linguas minoritaras, e quai er ordaifer lur territori tradiziunal.

Al colloqui èn sa participads expertas ed experts da la Svizra e dal Cussegl da l'Europa sco er represchentantas e represchentants da la societad civila. Ellas ed els han discussiunà davart las ultimas conclusiuns dal Cussegl da l'Europa concernent la realisaziun da questas duas cunvegns internaziunalas tras la Svizra. La directura dal UFC, Isabelle Chassot, ha explitgà las mesiras previsas en la Missiva davart la cultura 2021–2024 per proteger e per promover il rumantsch ed il talian. Ultra da quai ha ella preschentà las bunas praticas en la domena da l'instrucziun e da las medias. «I dat anc bler da far, sche nus vulain vairamain profiter da quest avantatg immens da la

coesistenza da quatter differentas culturas e linguas naziunalas en noss pajais. I na basta betg da discurrer surlonder mo il 1. d'avust, anzi, nus stuain far mintga di insatge persunter», ha accentuà il cusseglier federal Ignazio Cassis en ses pled da final.

La Charta europeica da las linguas regiunalas e minoritaras da l'onn 1992 è vegnida ratifitgada da la Svizra l'onn 1997. Sia finamira principala è da proteger e da promover la diversidad linguistica che represchenta in dals elements ils pli prezios da la vita culturala europeica. La Convenziun da basa dal Cussegl da l'Europa per proteger las minoritads naziunalas da l'onn 1995 è il sulet instrument multilateral giuridicamain liant per la protecziun da las minoritads naziunalas. La cunvegna, ch'è vegnida ratifitgada da la Svizra l'onn 1998, ha en mira da proteger l'existenza da las minoritads naziunalas en il territori respectiv e da promover l'egualitad totala ed effectiva da las minoritads naziunalas. Ils stadis participants s'obligheschon da stgaffir cundiziuns adattadas che permettian a las minoritads da mantegnair e da sviluppar lur cultura sco er da preservar lur identitad.

La promoziun da la plurilinguitad e da la chapientscha tranter las communitads linguisticas gioga ina rolla impurtanta en la politica linguistica svizra. La Lescha federala davart las linguas ch'è entrada en vigur il 1. da schaner 2010 duai en spezial meglierar il barat tranter las communitads linguisticas e promover la plurilinguitad individuala ed instituziunala sco er proteger la lingua e la cultura rumantscha e taliana.

Per ulteriuras infurmaziuns

info@eda.admin.ch

tel: +41 (0)58 462 31 53

info@bak.admin.ch

tel: +41 (0) 58 462 92 66